

**CORTE INTERAMERICANA DE DERECHOS HUMANOS
COUR INTERAMERICAINE DES DROITS DE L'HOMME
CORTE INTERAMERICANA DE DIREITOS HUMANOS
INTER-AMERICAN COURT OF HUMAN RIGHTS**

I/A COURT HR_PR-03/14 DUTCH

[UNOFFICIAL TRANSLATION]

PERSBERICHT

UITSpraak over de strekking van het legaliteitsprincipe en niet-retroactiviteit van wetten en het recht van hoger beroep van hoge functionarissen in Suriname

San José, Costa Rica, Maart 21, 2014. – Vrijdag 21 maart jl. stelde het Inter-Amerikaans Hof voor de Rechten van de Mens (hierna: het "Hof" of "Inter-Amerikaanse Hof") de partijen en de Inter-Amerikaanse Commissie voor de Rechten van de Mens (hierna: de "Commissie") in kennis van de uitspraak over Preliminare bezwaren, Merites, Vergoedingen en Kosten in de zaak *Alibux Liakat Ali vs. Suriname*, ingesteld voor het Hof door de Commissie op 20 januari 2012. De volledige tekst van deze uitspraak en de officiële samenvatting is beschikbaar via de volgende link: <http://www.corteidh.or.cr/index.php/en/decisions-and-judgments>.

De heer Liakat Ali Alibux was Minister van Financiën en Minister van Natuurlijke Hulpbronnen tussen september 1996 en augustus 2000. Op 18 oktober 2001 werd de "Wet in Staat van Beschuldigingsstelling Politieke Ambtsdragers" (hierna: de "WIBSPA") aangenomen met als doel het reguleren van de procedure, vastgelegd in artikel 140 van de Grondwet van Suriname, voor berechting van personen die een politiek ambt bekleeden of hadden bekleed voor eventuele strafbare feiten begaan tijdens het uitvoeren van hun functie. Er werd onderzoek ingesteld tegen de heer Alibux met betrekking tot de koop van een gebouwencomplex gerealiseerd tussen juni en juli 2000, terwijl hij het ambt van Minister van Financiën bekleedde. Er werd een proces tegen hem gevoerd ten overstaan van de Nationale Assamblée en hij werd berecht door het Hof van Justitie van Suriname als Hof van eerste en enige instantie. Bovendien werd de heer Alibux verhinderd om zijn land te verlaten op 3 januari 2003 voor een privéreis. Op 5 november 2003 werd de heer Alibux veroordeeld voor valsheid in geschrifte tot één jaar gevangenisstraf en werd hem verboden het ambt van Minister te bekleeden voor een periode van drie jaar. Op 27 augustus 2007 werd in Suriname een procedure van hoger beroep ingevoerd voor procedures ingesteld op basis van artikel 140 van de Grondwet, maar de heer Alibux maakte geen gebruik van dit rechtsmiddel.

Het Inter-Amerikaanse Hof concludeerde in haar uitspraak dat Suriname niet verantwoordelijk was voor de eventuele schending van het legaliteitsprincipe en niet-retroactiviteit van wetten en van het recht op rechtsbescherming. Desalniettemin, het Hof stelde een schending vast van het recht van hoger beroep en het recht op bewegingsvrijheid en vestiging.

Meer specifiek, het Hof besliste dat, aangezien een gerechtelijke procedure een proces in constante beweging is, de toepassing van een norm die een procedure reguleert en die van kracht wordt na het begaan van een eventueel strafbaar feit niet *per se* strijdig is met het legaliteitsbeginsel. Op basis van het voorgaande besloot het Hof dat, ten tijde van het begaan van de feiten telastgelegd aan de heer Alibux, het strafbare feit wettelijk was vastgelegd en artikel 140 van de Grondwet de basis vastlegde van de procedure voor zijn berechting. Hierdoor had de onmiddellijke toepassing van de WIBSPA geen effect op de classificatie van het strafbare feit, noch op de zwaarte van de straf. Het Hof concludeerde dat de Staat Suriname niet, ten aanzien van de heer Liakat Ali Alibux, het legaliteitsprincipe en de niet-retroactiviteit van wetten schond, als vastgelegd in artikel 9 van de Amerikaanse Conventie.

Bovendien besloot het Hof dat het aanwijzen van de hoogste gerechtelijke instantie voor de strafrechtelijke vervolging van hoge publieke ambtsdragers op zichzelf niet strijdig is met het recht

van hoger beroep. Desalniettemin werd in deze zaak vastgesteld dat er geen rechtsmiddel bestond dat het recht van hoger beroep van de heer Alibux tegen zijn veroordeling garandeerde ten tijde van de uitspraak tegen hem, en toen dat rechtsmiddel eenmaal gecreeërd was in 2007 had hij zijn gehele straf inmiddels uitgezeten, waardoor het rechtsmiddel niet effectief was. Op basis van het voorgaande concludeerde het Hof dat de Staat Suriname artikel 8(2)(h) van de Amerikaanse Conventie schond.

Met betrekking tot de eventuele schending van het recht op rechtsbescherming, stelde het Hof vast dat door middel van de tussentijdse beslissing van 12 juni 2003, het Hof van Justitie van Suriname uitspraak deed over de tussentijdse bezwaren die waren ingesteld door de raadsman. Bovendien, ook al erkende het Inter-Amerikaanse Hof het belang van Constitutionele Hoven als beschermers van grondwettelijke mandaten en fundamentele rechten, zij stelde ook vast dat de Amerikaanse Conventie niet een specifiek model bepaalt voor het uitvoeren van grondwettelijke controle en controle op conformiteit met de Conventie; dat is de verantwoordelijkheid van alle instanties die onderdeel vormen van de Staat. Hierdoor heeft de Staat niet zelfstandig het recht op rechtsbescherming geschonden.

Met betrekking tot het verbod om het land te verlaten opgelegd aan de heer Alibux op 3 januari 2003, bewees de Staat in deze zaak niet het bestaan van een duidelijke en specifieke regeling die de rechtsgeldigheid van restricties van het recht op bewegingsvrijheid vastlegt, waardoor het in strijd handelde met het bepaalde in artikel 22, paragrafen 2 en 3 van de Amerikaanse Conventie.

Deze schendingen in aanmerking genomen, droeg het Inter-Amerikaanse Hof de Staat op om bepaalde maatregelen tot vergoeding te nemen.

Het Inter-Amerikaanse Hof zal toezicht houden over de volledige nakoming van de uitspraak en zal deze zaak sluiten wanneer de Staat volledig het daarin bepaalde is nagekomen.

De samenstelling van het Hof ten tijde van het vaststellen van deze uitspraak: Humberto Antonio Sierra Porto, President; Roberto F. Caldas, Vice-President; Manuel E. Ventura Robles, Raadsheer; Diego García-Sayán, Raadsheer; Alberto Pérez Pérez, Raadsheer; Eduardo Vío Grossi, Raadsheer, en Eduardo Ferrer Mac-Gregor Poisot, Raadsheer.